

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 2
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

Ki az ur Londonban? Aehrenthal vagy Szirmai?

**A magyar koncert
bajokkal fenyegeti az
európai koncertet.**

Londonban, a magyar kiállítás területén hangversenyt rendez *Szirmai Imre* és a programmban többek közt a *Magyar dal* című melodráma is szerepel, amelynek zenéjét *Kerner Jenő*, a győri színház karnagya, volt honvédkarmester írta.

A melodrámaiban, amelyet néhány év előtt a Népszínházban is bemutattak, előfordul a Kossuthnóta, illetőleg csak néhány akkordja csendül föl. De ez is elegendő arra, hogy fejét vesztett kapkodás, diplomáciai bonyodalom és kínos feszengés támadjon a bécsi Ballplatzon.

A londoni osztrák-magyar nagykövet kezdte az ijedést és a külügyminiszterium folytatta. *Ponilly-Mennsdorf* gróf nagykövet táviratot menesztett *Aehrenthal* külügyminiszterhez, aki eltiltotta a Kossuthnótát, ellenben kötelezővé tette a

Gotterhaltét. Ez a jegyzékváltás kedves eredménye.

A külügyminiszter tehát beleavatkozik a magyar színművészet dolgába is, amihez semmi köze s végtelen pipogyaságra vallana, ha a kormány túrné ezt az illetéktelen közőködést. *Szirmai Imre* a végsőkig ragaszkodott a magyar dal előadásához, de úgy látszik, Londonban nemcsak számos-utca van, hanem számos hangversenyrendező is, többek közt maga a nagykövet, akitől éhen fordulhat föl az Angliába vetődött magyar, ő csak akkor veszi észre, ha a Kossuthnótát merészeli énekelni.

A londoni koncerttől, ha rövidesen meg nem állapodik *Szirmai* és *Aehrenthal*, még az európai koncert is fölfordulhat.

Andrássy reformja.

Az új választójog.

Rosz számítás volt *Andrássy Gyulától* a skót tavak mellett való üdülés. Talán azt hitte, hogy Albion köde sűrű fátyollal borítja be a szinte legendásan titkos választójogi reformot, a melyben az a legmulatsá-

gosabb, hogy a legkevésbé titkos és általános tudott dolog, hogy nem általános. A kabala nem vált be, a reform kezd kibujni a mesterséges párazatból és maholnap rajtunk feni elmésségét egész Európa, hogy csináltunk egy olyan választójogi törvényt, a melytől nem lehet látni a választójogot.

Andrássy féltékenyen őrizi a reform titkait. Csakhogy a mandátumfeltés se kutya és ez kiszáglasztja a hétfejű sárkányokkal őrzött rejtelmeket. Addig érdeklődtek a nagy bizonytalanság elé állított képviselők, mignem megtudták, hogy az a plurális szavazójogon a (bármely nyelven való) irni-olvasni tudáson és többes szavazatoknál a magyar kötelező tudásán nyugszik.

Olyan helyről, ahol *Andrássy Gyula* választójogi elveivel és intencióival tisztában vannak, értesül tudósítók, hogy a reformnak ezt a három főpillérét még parlamenti viharok, pártszakadás és minden válság közepette is fönntartja a kormány. A többes szavazati jognak a magyarul irni-olvasni tudáshoz való kötésével akarja megmenteni *Andrássy* a magyar nemzet szupremáciáját. E végből hajlandó megadni a kettős szavazatot a képzetesebb munkásoknak, így a gyári előmunkásoknak, munkavezetőknek is. Ezzel a szocialista támadásnak akarja élet venni a kormány.

Ez a terv nem a legszerencsésebb.

ANGOL ZEPHIR TENNIS INGEK FEKETÉNÉL

Színházi furcsaságok.

Még ma is fölmerül ugyan néha az a panasz, hogy a közönség közül többen illetlenül viselkednek a színházban és hogy nem tetszésüknek drasztikus módon adnak kifejezést. Ez utóbbi eset különösen gyakori Olaszországban, ahol bizony még romlott parancsok is megdöböljék a bukott színészt. De sok ékesen szóló példát lehetne felsorolni arra nézve, hogy így volt ez a múltban is, sőt még rosszabbul. Például *Marseille*-ben 1772-ben a közönség akkora zajt csapott a színházban és ebből olyan általános verekedés támadt a nézőtérben, hogy a katonaságnak kellett kivonulni és rendet teremteni, mely alkalommal még löttek is a népre. És mily egy huron pendül ilyenkor a zajongók mindegyike; mintha bizony előre megbeszélt terv szerint cselekedne valamennyi. *Bordeaux*-ban a XVIII. században a közönség kifütyölte *Lauloire* nevű színművésznőt; valaki eközben a fütyölésbe belefaradván, ballábáról lehuzta a cipőt s dühösen a színpadra hajította. A rendőrség, hogy a tettest kinyomozza, előadás után a közönséget egy szűk kijáraton át

eresztette ki, hogy minden embert jól szemügyre vehessen: akinek ballábáról a cipő hiányzik, az a tettes, azt kell letartóztatni. A közönség azonban észrevette a rendőrség szándékát. A mikor a szűk kijáraton át kifelé özőnlő közönséget mustárgatták, a rendőrpáncsok nagy örömmel tette rá a kezét mindjárt az első emberre, akinek a ballában csakugyan nem volt cipő. Csakhogy korai volt az öröme, mert ime, az utána következő ember ballábáról is hiányzik a cipő, sőt a harmadik, negyedik utána következő ember is cipő nélkül volt; valamennyi jelen volt néző, mind lehuzta a ballábáról a cipőt! Tessék már most igazságot tenni! *Páris*-ban a XVIII. században élt valami *Molière* nevű lovag, aki jó pénzért pompásan fegyelmezett csapatával a legjobb darabot és a legkitűnőbb színészt is megbuktatta és kifütyölte. A rendőrség végre is szigorúan ráparancsolt, hogy ne merészkedjen többé fütyölni. *Molière* szót is fogadott, hanem a legközelebbi alkalommal, épp a kellő pillanatban, rejtőn kitért az ajjával hangosat ásitott. Több se kellett. Az egész közönség követte példáját a darab fényesen meglátott. *Marmontelle* pedig az

történt, hogy egyenesen ő adta meg a jelt *Kleopátra* című tragédiájának a kifütyölésére. A közönség csakugyan unatkozott, de esendően türt. Az ötödik felvonásban *Kleopátra* aspis kigyóval harapítja meg magát és meghal. Erre az alkalomra *Marmontelle*, hogy a realitás még jobban megkapó legyen, *Vaucanson*, híres automata-gyárossal mechanizmussal működő olyan aspis kigyót készíttetett, a mely még a kigyó sziszegését is utánozta. Csakugyan, a mikor a kigyó *Kleopátra* keblébe harapott, ugyanakkor hangos, inkább füttyyszerű sziszegést hallatott. Ebben a pillanatban megszólalt a nézőtérben egy recsegő hang:

— Igaza van a kigyónak, én is az é véleményén vagyok!

Lett erre olyan általános fütyülés, hogy szegény *Kleopátra* még a halottaiból is föltámadhatott volna.

Nem is olyan régen, 1895-ben, mikor *Harding* színész ellen tüntetett a közönség, hagyma, retek, répa, sőt két élő házi-nyul is, röpült vegyesen a színpadra. Ma már gondoskodás történt az efféle jelenetek ellensúlyozásáról: szervezték a claqué intézményét.

Palásthy
Modern színháza az „Angol Királynő“-ben Gyöngyi Izsó, a híres komikus és
SZÁSZ ILONKA, PAPP JÁNOSI Gyöngyi Jolán a kitűnő énekesnő vendégjátéka és két új tag
Teljesen új műsor. Bővebbet a plakátok.

Attól eltekintve, hogy szemben áll a paktumban vállalt általános választójog nagy elvével, kiszolgáltatja csaknem egész Erdélyt az oláhságnak és az oláh tulzókkal máris szövethető szászoknak. Mit gondol a kormány, például Belényesen a magyar intelligencia többes szavazata ellensúlyozhatja az ezernyi oláh voksot? Igen, ha a magyar írás-olvasás volna a szavazati jog feltétele, akkor nyakát lehetne szegni az államellenes nemzetiségi ugrádozásnak. E helyett a kormány megfordítja a reformot, hogy a nemzetiségieknek adott kedvezményeket, amelyektől maga is megijedt, ellensúlyozza.

A hosszú élet titka.

Egy orvos tanácsai.

Egy híres amerikai orvosprofesszor, Kintzing Pearce, aki a narylandi orvosi egyetemen tanít, könyvet írt arról, mik a feltételei a hosszú életnek. Ennek a titkát évszázadok óta kutatják az emberek és a legújabb korban igen sűrűn jelennek meg szakemberektől hasznos tanácsok az élet meghosszabbítására nézve. Kintzing dr., akinek könyve Amerikában igen nagy érdeklődést kelt, különleges tanulmányává tette az emberi élet tartalmát és igen egyszerű, becsületes tanácsokat ad arra, hogyan kell a betegségtől óvakodni, hogyan kell az egészséget megőrizni és ezen az uton hogyan lehet sokáig élni. Mivel a hosszú élet titka bizonyára mindenkit érdekel, alább röviden ismertetjük az amerikai orvosprofesszor könyvét.

Az első követelmény az, mondja a könyv, hogy kerülni kell mindazokat az okokat, amelyek korai halált idéznek elő és követni kell a modern tudomány egészségügyi rendszabályait. Aki sokáig akar élni, annak meg kell szereznie bizonyos tulajdonságokat, amelyekkel természetűl fogva esetleg nem rendelkezik. Mértékletesen kell ennie és jó emésztésről kell gondoskodnia. Azoknak, akik a legszigorúbban követik az antialkoholisták elveit, a statisztika szerint nincs nagy reményük a hosszú életre. A statisztika alapos vizsgálata bebizonyította, hogy a rendkívül nagy kort elért embereknek legalább is a fele életük fogytáig mérésélten, de alkohollal éltek. Aki biztosítani akarja magát a korai halál ellen, legyen de-

rűs kedvű, békés természetű és elnéző mások megítélésében. A napszakok szerint rendezett szokások kelljenek és olyan foglalkozás, amely nem kényszerít folytonos ülésre.

A mi a lakást illeti, mondja Kintzing dr., már eddig is elegendő bizonyító anyag áll rendelkezésünkre, hogy belássuk, mennyivel kedvezőbb helyzetben van a falusi lakó, mint a hasonló feltételek közt élő városi lakó. Ennek fő oka az, hogy a város csak nehezen tudja kielégíteni lakóinak két főszükségletét. Ezek: a tiszta levegő és a tiszta víz. Ebből az következik, hogy minden városi embernek, ha csak valami módon megteheti, a város középpontjától minél messzebb kellene laknia, a mivel feltétlenül meghosszabbítja a maga és a családja életét. Aki lakást bérel, inkább azt nézze, egészséges-e a lakás, mint azt, hogy elegáns-e a kiállítása. A friss levegő egyáltalán az élet első feltétele. Dolgozni is, pihenni is friss levegőn kellene és alvás közben meg éppen friss levegőt kell a tüdőbe juttatni.

Óvakodnia kell az embernek, hogy sokat ne egyék. Inkább kevesebbet, mint nagyon sokat. A gyors evés a hosszú élet legnagyobb ellensége. Egyeteket lassan, az ételt jól rájátok meg és máris kevesebbet fogtok enni. Az ételnek alkalmazkodnia kell az ember korához, szervezetéhez, foglalkozásához és szükségletéhez, de mindenesetre jól meg kell főzve lennie.

Es csak ne sokat gondolkozatok egészségtekről, hangzik Kintzing dr. tanácsa. A képzelt bajokban való folytonos topregés éppen annyira árt a testnek, mint a valódi betegség. Aki egyszer megismerte, hogy mi a helyes, az önként, aggodalmas fontolgatás nélkül fogja követni a szabályokat. De nemcsak az élet fizikai feltételeire kell tekintettel lennünk. Legalább is ugyanakkora figyelemmel kell lenni az elmére, a lélekre is. A munkát bizonyos szabályok szerint kell végezni, hogy az energia ki ne merüljön. A szellemi munkát fizikai munkával változtatossá kell tenni és kellőképpen kipihenni is kell. Legyen az ember jókedvű. A folytonos szomorzkodás, gondolkodás több embert vitt már a sírba, mint a sok munka, fájdalom vagy nyomor. A humor már sok bajtól óvta meg az embert. Az élet meghosszabbításához, különösen már előrehaladottabb korban, nagyban hozzájárul valami olyan kedvtelés, amely az élethivatástól eltér. Például kertészkedés, vadászás stb.

Ez ma már nagy faktor a színházi siker tekintetében. És jövedelmező is; amikor a párizsi opera claque-intézője 1860-ban visszavonult jól megérdemelt nyugalomba, utódja 80,000 frankért vette meg tőle a jogot. Ma már a claque-intéző fontos személyisévé nőtte ki magát a festett világban; véleményük szinte dönt a darab sorsáról.

Salome nápolyi előadása és a Bergeret körül támadt polémia alkalmából, valakinek az az ötlete támadt, hogy egy claque-főnök véleményét kérje ki. Ez a fontos személy bizony a többek közt nagyon lesújtólag nyilatkozott a modern zenei irányról. A claqueur-nemzetség fortélyairól így nyilatkozott: „Nem is hinnék, mily nehéz ma a közönséget a modern énekesiránt tapsra ragadni; akárhányszor csak úgy sikerül, hogy előbb a közönség egy részét fütyölésre ingerlem. Sokszor megesik, hogy a számmal titokban fütyülök, míg a tényszerem erősen tapsol; így mérséklem s irányítom én a tetszésnyilvánítást. A közönség akkor csupa dachól, a tapsolók pártjára áll és kész a siker. Könnyű lenne a dolog, ha nem volnának a nézőtérén szabadjegyes emberek, akik elvből mindent kifütyülnek. Csak hogy az én fortélyommal is csinálni kell élni. Az énekesek azt akarják, hogy

az egész színház tapsoljon; csak a tapsorkán tetszik nekik. Ezért néha egy kis fogással is élek. A múlt évben egy bariton énekes részére kellett mindenáron tapsot kiskarnom. Amikor éppen végére ért a dalnak, ezt a szót röpitettem végig a nézőtérén: Itt van! Itt van! Mindenki azt hitte, hogy az aostai herceg érkezett a színházba s valóságos tapsorkán zugott végig a nézőtérén. Megvolt a siker. Sajnos, ezt a fogást nem lehet mindig alkalmazni. A mai színművek sem alkalmasak többé a zajos tetszésnyilvánításra. A jó, régi melodramai operákkal letűnt a mi csillagunk is. Ma már nincs többé dallam, nincs párdal, nincs románe a műben. Egy Wagner-féle opera oly egészséges és tömör, hogy abban nincs annyi rés, ahol egy kis tapsot, ismétlést, vagy akár csak egy kis tetszésmorajt is rögtönözni lehetne, csak épen a felvonások fináléja kínálkozik erre a célra. És ime, Strauss is egyetlen egy felvonást, egy finálét írt! A prima ballerina után el fog tűnni a tenorista is. De még én is! Különben magam sem bánám; valamieskét félrerakhatam öregségemre. A jövő esztendőre magam is felcsapok zsölye-bérlőnek!”

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A ref. egyháztanács ülése. A debreceni ref. egyház július hó 19-én, vásárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presiteri gyűlést tart. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai a következők: Dávidházy János esperesnek a püspöki hivatalra megajándékozó szavazás tárgyában intézett körlevele. Szavazás. Az „Egyetértés önképző dal- és zeneegylet” kérvénye a f. évi augusztus 15. és 16. napjain tartandó zászlóavatási ünnepélyének előestéjén fél 8 órakor a Kistemplom tornyának bástyáján teljes zenekara által toronyzene tarthatása iránt. A szatmári ref. egyháztanács határozata a „Debreceni Protestáns Lap” eljárása és új egyházkerületi lap kiadása tárgyában.

Izgalmas püspökválasztás.

Ki lesz Kiss Áron utódja.

Az aradi egyházközség szavazata.

Nagyvárad mozgalmá.

A hazai reformátusok legnagyobb kerülete, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tudvalevőleg most vezető nélkül van. Kiss Áron dr. halála óta a püspöki szék betöltetlen s a választást éppen a napokban írta ki az egyházkerületi közgyűlés. A szavazás most már folyik s egész augusztus közepéig tart.

A püspökválasztást izgalmassá teszi, hogy négy komoly jelölt áll egymással szemben, a kik egytől-egyig kiváló, ismert tagjai a ref. egyháznak. Egészen bizonyos már is, hogy a püspök ezek közül kerül ki.

A jelöltek között legtöbb kilátása van Dicsőfi József egyházkerületi főjegyzőnek, a ki négy éve vezeti már, mint püspökhelyettes az egyházkerületet. Mellette nyilatkozott meg tegnap a hódmezővásárhelyi presbiterium s rövid vita után ráadta nyolc szavazatát. Dávidházy János kabai esperes a legidősebb az esperesek között. Eröss Lajos debreceni theologiai tanárnak is van pártja, de több kilátással megy a küzdelemben Baltazár Dezső dr. hajduböszörményi esperes, a ki a saját presbiteriuma nyolc szavazatát kapta már.

A püspökválasztást megelőző mozgalmakról ma két helyről: Aradról és Nagyváradról kaptunk értesítést, a melyet a következőkben közlünk:

Az aradi egyházközségnek négy szavazata van. Ezideig azonban még nem döntöttek afelől, hogy kire adják azt le. Mint megbízható forrásból értesülünk, az aradi szavazatok valószínűleg Eröss Lajos theologiai tanárnak jutnak.

Nagyváradról a következő tudósítást vesszük: Dávidházy János mellett Tisza István gróf és nagyszámú híve harcol: Tisza István gróf ajánlotta annak idején a püspöki méltóságra. Ámbár még ma jóslásokba nem lehet becsajtkozni, látni lehet, hogy Dávidházy Jánosnak nagyon komoly kilátásai vannak a püspökségre. Biharm-

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta” szappana

gyében, különösen az Érmelléken, a székelyhídi és a berettyóújfalui járásban van nagy pártja. Vele szemben kétségtelenül erős pártja van Erőss Lajos kollégiumi rektor-nak. Három biharmegyei község: Less, Kisszántó és Szent-János már mellette foglalt állást.

A nagyváradai egyházközség július 26-án az esperesi hivatalban tartandó gyűlésen fog püspökválasztó szavazatára nézve megállapodni. Az egyházközség a püspökválasztáson 6 szavazattal rendelkezik; ezt a hat szavazatot negyvenhat presbiter állapítja meg.

Természetesen a 26-iki választást nagy harsogással előzi meg. Mindegyik jelöltnek van pártja: legkisebb Baltazar Dezső pártja, mert a hajduböszörményi szocialista lelkész radikális elveivel Nagyváradon kevesen azonosítják magukat.

Az eddigi hangulatból ítélve, valószínű, hogy a nagyváradai egyházközség hat szavazatát Erőss Lajos fogja elnyerni. Erre mutat az, hogy Erőss Lajos érdekében társadalmi mozgalom indult meg. A mozgalom élén Sulyok István esperes, Csák Máté református lelkész, Kurovsky Ferenc főügyész helyettes, egyházmegyei tanácsbíró és Tatár Zoltán főmérnök tanácsbírók állnak. Az 5 aláírásukkal a napokban lelkes proklamáció jelent meg. Ebben elsorolják Erőss Lajos érdemeit, elmondják, hogy a debreceni kollégiumi rektor a legkiválóbb tudósok egyike; a református egyházi írók egyik legismertebbje stb.

A hangulat tehát Nagyváradon Erőss Lajosnak kedvez. Minthogy azonban Davidházy Jánosnak szintén nagyon erős és előkelő pártja van, igen heves küzdelemre van kilátás.

VÁRMEGYE.

Az új megyeház. Az alispán megbizta Pavlovits Károly debreceni műépítést, hogy az új megyeház építési költségvetését készítse el. Az alispán a tervet és költségvetést az építési bizottság, azután pedig az őszi közgyűlés elé terjeszti.

VÁROSHÁZA.

Az új szervezet ügye. Az ötös albizottság tegnap délután tartotta utolsó ülését, a melyen a fizetésrendezés ügyét végképp tárgyalta. Az albizottság javaslatát most összefoglalják és a jövő héten a szervező bizottság elé terjesztik. Így, ha időközben más akadály nem lesz a dolognak, augusztus 24-én hozzáfoghat a városi közgyűlés az új szervezet tárgyalásához, ha ugyan a közgyűlésen nem lesz valaki, aki a mindig népszerű, napirendről való levételt indítványozza.

Két betörő elfogatása.

Detektivek fogása.

Kiderített régi bűnök.

Még május hónapban Rákospalotán a Széchenyi-telepen ismeretlen tettesek betörték Kántor Árpád fűszerkereskedő lakásába és onnan 1500 korona készpénzt és 800 korona értékű ékszert loptak el. A detektivek akkor Baán Lajost, a fűszerkereskedő régebben elbocsátott szolgáját gyanúsították, aki rovott multu, többször büntetett tolvaj és betörő, de nem találtak sehoh. A napokban a budapesti detektivek arról értesültek, hogy Lángh Lajos volt kereskedelemügyi miniszter lakásába késett betörés. Lesbe állottak és az Illés-utcában elfogták Baán Lajost, akinél betörőeszközöket találtak,

aki azonnal beismerte, hogy Lángh Lajosnál be akart törni és a Kántor-féle betörést is ő követte el.

— Mert uraim, mondotta a detektiveknek, élni kell, voltam már süttőseged, nap-számos, cimirő, háziszolga, udvarló, de mondhatom, legjobban mégis csak akkor éltem, amikor betörttem. A rendőrség letartóztatta. Vannak utazó betörőink, akik annak dacára, hogy Budapesten élnek, óvatosságból vidéken dolgoznak. A rendőrség, ha csak nem kezdőkkel van dolga, ismeri őket és ha vidéken nagyobb betörés, vagy kasszaforrás történik, szétúez közöttük, de rendszerint kevés szerencsével, mert a betörők alibit bizonyítanak, tanukkal igazolják, hogy akkor, amikor a betörés történt, ők Budapesten voltak.

Rónay György rendőrtisztviselőnek most sikerült az utazó betörők egyik legveszedelmesebbjét, Znidarits Ferenc géplakatost munkaképtelenné tenni. Még május hónapban a 28. és 29-ike közötti éjszakán történt, hogy Sziszekon Kupfermann Náthán ékszerésznél betörték és onnan 9000 korona értékű ékszereket vittek el. A munka után ítélve, budapesti betörő járt Kupfermannál és az Emesz detektív vezetése alatt álló csoport detektívjei erélyesen nyomoztak Budapesten. A zálogházakban találtak gyanús ékszereket, hamarosan el is fogták az elzálogosított Znidarits Ferenc 27 éves rovvott multu, ismert utazó betörő személyében. Znidaritsnál ékszereket találtak, azok a Kupfermann-féle betörésből származtak, a betörő tehát nem tagadhatott, de most azt állította, hogy vidékről jött, Budapesten nem volt lakása. Állította ezt azért, mert az ékszerek nagy része még hiányzott.

A detektivek keresték, de nem találták Znidarits rejtekhelyét, e helyet újabban elzálogosított ékszereket találtak a zálogházakban és hamarosan kézrekerítették az elzálogosított Csangler Ede 28 éves péksegéd és a vele vadházasságban élő Ozsánszky Istvánné személyében, a kiknek Földvár-utca 3. szám alatti lakásán megtalálták a még hiányzó ékszereket is.

Csangler és asszonya elmondották, hogy Zaidarits náluk lakott, de eltűnt, később ők megtalálták az ékszereket, de nem mertek szólni, most pedig pénzre volt szükségük és elkezdtek egyes darabokat elzalogosítani. Természetesen ezeket is letartóztatták.

SZÍNHÁZ.

Érdekes művészi est. Az Angol-Királynő udvartartásában szombaton, vasárnap és hétfő este érdekes művészi esemény fog lejátszódni. Palásthy Marcell a Modern Színház vióeki turnájának vezetője fellépteti Gyöngyi Izsót, az országos nevű komikust és Gyöngyi Jolánt, a kiváló színésznőt. Gyöngyi Izsó az ő pompás mókáit adja elő, amelyek a maguk nemébe páratlanok. Gyöngyi Jolán pedig énekelni fog. Fellépnek még ez estén Szász Ilonka, Palásthy Marcell, Papp Jancsi, László Tivadar. Belépő-díj 2 és 1 K.

Új műsor az Uranusban. 1. Élő árnyképek (bűvésziest). — 2. A kis tolvaj leány (megható történet). — 3. Egy alkalmatlan vendég (bohózat). — 4. Automobil Nizzaig (eredeti fől., látványos). — 5. Bosszuálló fiúk (bohózat). — 6. Szétfoszlott remények (megható életkép). — 7. Szélviharban (bohózat). Műsorváltozás fenntartva. Helyárak, mint rendszer. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor. Előkészületben: „Nórablás keleten“. Szenzációs történet. Továbbá „Amor birodalmában“ és „Narcis legendája“, nagy látványosságok, azokivül pompás ujdonságok.

Villám a derült égből.

Halálos kaszálás.

Rendkívüli természeti tünemény riasztotta meg tegnap, a déli órákban a nagyváradai szőlőhegy munkásait. Fényes nappal, a legforróbb déli verőn, amikor egyetlen felhő sem uszott az égen s a nap úgy tüzelt, mint egy izzó kohó, — hirtelen lecsapott a villám és hat kaszáló földmives közül egyet agyon ütött.

A különös égi tünemény a szőlődombok hegyközujlaki oldalán jelentkezett, Németh Sándor szőlőtulajdonos telkén, akinek földbirtoka egész a község határáig húzódik le. Tegnap déltájban közvetlen Hegyközujlak határában, a Németh Sándor földjén kaszált hat falubeli paraszt. A munkások szomszédságában állott Németh Sándorné, a szőlőgazda felesége.

Már a reggeli órákban rekkenő hőség kerekedett s a kaszásokról csak úgy csorgott a verejték! Esőre csepp kilátás sem volt. Az ég derült, tiszta kékjén parányi fellegek sem mutatkoztak. Csak a levegő volt terhes, nehéz és fülledt a felgyülemlett páráktól. A munkások szorgalmasan vágták a rendet, a mikor hirtelen vakító fényesség vette el a szemük világát. A derült égből villám csapott le a hat kaszálás közé.

Három ember menten hanyat esett s ugyanakkor fülsiketítő dörögés rázta meg a levegőt. A lekaszált sarju megperzselődött, — friss és nedves lévén, nem gyulhatott meg, — s a telken kellemetlen, égett szag terjedt el.

A leütött emberek közül kettő egy kis ideig a földön hempergett s aztán felocsudott, a harmadik munkás, Tódi János holtan maradt a földön. Agyonütötte a villám. Németh Sándornénak, a ki a leütött emberek mellett állt, csudálatosképen semmi baja sem lett.

Tódi János teljesen szénné égett. Később heves és rövid ideig tartó zivatar támadt.

Természetesen a ritka tünemény egyszerű magyarázatot nyer a fizika törvényei alapján. A párák folytán rendkívül felhalmozódott légköri sűrűség óriási villamos feszültséget idézett elő, akárcsak záporosó idején s a villám ennek a következménye. Ritkán ugyan, de már több ízben volt rá eset, hogy a villám a derült égből csapott le.

Hegyközujlak lakosságára most jogos a hasonlat, úgy hatott a különös és veszedelmes tünemény, mint derült égből a menykő! A faluban csakhamar sutogni kezdett a babona s délután már sok

H R A B É C Z Y F E S T, M O S, T I S Z T I T
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kifünő minőségű angol rumok.

jámbor falusi lélek borzongással beszélt arról, hogy szegény Tódi Jánosért tüzes szekeren jött el a sátán . . .

UJDONSÁGOK.

Üzenet Debrecennek.

Szó sincs róla: nem vagyunk hozzászokva, hogy a férfi emberiség szebbik fele: a katonaság lírai hangon, virágnyelven beszélgesse velünk, ártatlan polgárokkal. A katonaságnak eleme a keménység s ezt már annyira megszoktuk, hogy föl se tűnik. Vannak azonban alkalmak, amikor lehetetlen észre nem venni ezt a ridegséget s ilyen alkalom az is, amelyet most szavá teszünk.

A hetedik hadtest új parancsnoka a minap foglalta el hivatalát. És Frank Liborius altábornagynak első dolga volt bejelenteni a törvényhatóságoknak, hogy a király legkegyelmesebben őt nevezte ki. Debrecennek is küldött egy ilyen üzenetet, amely szószerint így hangzik:

„Ő cs. és kir. apostoli Felsője f. évi június hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával a 7. hadtest parancsnokává és temesvári parancsnokló tábornokká legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Midőn van szerencsém értesíteni, kérem, az eddigi hivatali szíves viszonyokat a hadtestparancsnoksághoz továbbra is ápolni és azt a szokott hivatali támogatásban részesíteni szíveskedjenek. Temesvár, 1908. évi július hó 9-én. Frank Liborius altábornagy.

Tehát a fő: a hivatali támogatás. Arról a bizonyos jó viszonyról, amely kívánatos, hogy polgárság és katonaság között meglegyen, szó sincsen. És egyébről sincsen. Csak a „hivatali“ támogatásról.

Csak aztán arra vagyunk őszintén kíváncsiak, hogy az altábornagy ur mindig meg lesz elégedve a „hivatali“ támogatással?

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai múzeum Collégium nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Oskonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gőnyözy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenede Csopó-utca 20. — Tornaosarnok, Peterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely. Koroskedelmi iskola. Nyitva Szombat és Szombat d. u. 2-5. Sikotéma tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Peterfia-u. végén, betegek d. u. 2-4-ig látogathatók. Női kórház. Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Peterfia-u. Vizsgóintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Atilla-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Peterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklósa-u. végén. Gebauer érekeperső gyár. Homokkert. Brótakarmánygyár Margit fürdőtelep.

* Iparos tanonokok estélye. A debreceni iparos tanonok-iskola kebelében alakult „Tanonc-Otthon“ július hó 25-én, szombaton este 8 órakor a Margit-fürdő disztermében, az ifjúsági könyvtár és segélyegyesület javára estélyt rendez. Kezdeté pont 8 órakor. Belépti díjak: Személy-jegy 60 fill. Család-jegy 5 személyre 2 korona. Az es-

tély műsora: 1. Nyitány. 2. Az iparos „Tanonc-Otthon“. Ismerteti: Vántsa György ipariskolai r. tanár, mint az Otthon vezetője. 3. Népdalegyveleg. Éneklí az Otthon ifjúsági dalköre. 4. Szavalat. Előadja egyik pályanyertes iparos tanuló. 5. Megjött a papa. Egy felvonásos vígjáték. Irta: Erdélyi Zoltán. Előadják: A papa — Román Tivadar iparostanuló, Rózsika lánya — Lamering Annuska urleány, Pali férje — Szolecky Ede iparos tanuló, Szobalány — Bosnyák Böske urleány, Hordár — Papp Lajos iparos tanuló. 6. Kurucz dalok. Éneklí: az Otthon ifjúsági dalköre, a szót előadják: Szolecky Ede és Herman László iparos tanulók. 7. Szavalat. Előadja az egyik pályanyertes iparos tanuló. 8. Népdalegyveleg négy szölamra. Éneklí: Szolecky Ede, Kozma Imre, Gyulay Jenő és Herman László iparos tanulók. 9. A hypnotizmus. Páros jelenet. Előadják: Oláh Juliska urleány és Botos Pál iparos tanuló. 10. A pályanyertes iparos tanuló megjutalmazása. 11. Népdalok. Éneklí: az Otthon ifjúsági dalköre. 12. Tánc.

* Személyi hír. Weszprémy Zoltán főispán az este érkezett haza Turkevíből, ahol pár napot töltött sógoránál, Tóth János közoktatásügyi államtitkárnál.

* Csőd. A Piac-utcán levő Annyal drogeria tulajdonosa, Rácz Hermann pár héttel ezelőtt csődbe jutott. A királyi ügyészség csődbiztosul Almos Zoltán bírót, megmondnokul Des Combes Henrik ügyvédet és helyettesül Kiss Gyula ügyvédet nevezte ki.

* Halálozás. Néhai polgár Zsurzsa István folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor, életének 56-ik, boldog házasságának 25-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült teteme folyó hó 19-én délután 5 órakor, a görög kath. egyház szertartása szerint, a Teleki-utca 4. számú háztól, a Szent-Anna-utcai temetőbe fog örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, jóbarátainkat, kartársait szomorodott szívvel meghívjuk. Az örök világgosság fényeskedjék neki! Bánatos neje: Özv. Zsurzsa Istvánné szül. Kovács Juliánna. Nevelt gyermeke: Zsurzsa Ferike. Testvérei: Zsurzsa Mária férjével Sopronyi Györggyel és gyermekeivel. Zsurzsa Lóra férjével Varjas Gáborral. Zsurzsa Ferenc nejjével Kovács Ilonkával és gyermekeivel. Sógorai: Kiss István nejjével. Kun György nejjével Papp Erzsébettel és családja. Nagynéje: Özv. Papp Györgyné és családja. Kun István nejjével Péter Laurával. Unokatestvérek: Péter Mária férjével Szabó Lajossal és gyermekeivel. Bunda Mária. Péter Ferenc nejjével és családjával. Özv. Szemáncsek Jánosné szül. Péter Juliánna és családja. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

* Tarka színpad új műsorának elsőrendűségéről legjobban tanuskodik az a díszes s előkelő közönség, mely az új műsor eddigi két előadásán a Bika udvarkertjét szorongásig megtöltötte. A műsor kizárólag elsőrendű attrakciókból áll, első helyen a Wallordó-családdal, kiknek 8 éves Monika leánykájukkal végzett bámulatos mutatványait a közönség visszafójtott lélegzettel leste s se vége, se hossza nem volt a tapsnak s a kihívásoknak. Beary idomított és boxoló macskái is erőssége a fényes műsorak. Nagy tetszéssel fogadta a közönség Bartakoff orosz ének- és tánc-csoportot, Kacér Erzsí, a fess szubrettet, Annie Paulus ügyesen előadott számait, nem kisebb sikere volt Rónai Icsának. A kifünő műsorban a humort a három kiváló komikus: Bácskai, Sarkadi, ki új szölk számokat adott elő és Wagner szolgálták.

* Megbüntetett hamis mérlegesek. Ismeretes dolog, hogy Debrecenben nagyon sok a hamis mérleg. Tegnap Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó, kihágási bíró három hamis mérlegest büntetett meg. Harminchárom korona pénzbüntetésre ítélte őket.

* Kubelik letartóztatása. Néhány nappal ezelőtt Angliából azt a hírt terjesztették, hogy a Debrecenből nősült s világhírű hegedűművész, Kubelik Jeant, az új-zélandi Christchurchban letartóztatták. Kubelik jogtanácsosa érdeklődött az eset iránt. Ma aztán a következő távirati értesítést kapta: A híresztelés alaptalan. Egy hangverseny-ügynök keresetet indított Kubelik ellen, de alaptalan keresetével elutasították. Ennyi volt az egész.

* Rendőri hírek. Özv. Horváth Andrásné Arany János-utcai lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki nagyobb mennyiségű ruha és ágyneműt ellopott tőle. Stettner Fülöp cs. és kir. 39. gyalogezredbeli őrmester följelentést tett, hogy ismeretlen tettes ötven korona értékű két ágypárnáját költözködés közben ellopta. A rendőrség a nyomozásokat megindította.

* Megörült majoros. A csendes elmebetegek közül való Juhász István Ujföld 98. sz. a. majoros, a ki Tokaji János debreceni gazda szolgálatában áll. Már többször kitért rajta a baj és ilyenkor tör, zuz, vág és közveszélyes. Most is kitért a régi baja a szerencsétlenen. A családja elmenekült előle, mire a szegény örült az állatokra rontott és fejszével két borjut agyonvert. A szerencsétlent a szomszédok lefogták nagynehezen és megkötözték, de az örült ugy a kötelet, mint a láncot letépte magáról. A közveszélyes örültet a rendőrség szállította be a kórházba.

* Becsületes megtalálók. Tegnap az Országos tanítói árvaház két neveltje vitt fel a rendőrségre nagyobb összeget, amelyet a Piac-utcán találtak. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvetheti.

* Mikor a gólya tréfál. Egy hivatalnok-ember jelent meg az anyakönyvi hivatalban bánatos arccal. Részvételt fogadták.

— Mikor halt meg?
— Dehogy, kérem, dehogy!
— Talán csak nem ikrek?
— Még annál is rosszabb.

Elképedtek a hivatalban: mi lesz ebből? Aztán mesélni kezdte, szomoruan, bánatos hangon:

— Hát tetszik tudni, amikor a feleségem a fülembé sugott, elhatároztuk, hogy piciny leány lesz. S mikor a szintársulat visszajött Debrecenbe, hogy a mi kis leányunk legyen a legszebb, a feleségem kívánságára minden este színházba jártunk, hogy megcsodálja Zsigmondyt. Tessék kerem elképzelni — kesergett — mennyibe került nekem a mindennapi színházbajárás! Megtörölte verejtékező homlokát.

— És hogy megszületett — fiu lett. És nem is Zsigmondyhoz, hanem Polgárhoz hasonlít a kis gazember.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készírtézen.
Minden csomag házhoz lesz számítva.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru állan-
dóan frissen kaphatók.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Orbán Lajos ref. 4 hónapos, Kovács Géza ref. 8 napos, Tar László ref. 14 éves.

* **Kasszafurás Huszton.** Debrecenbe érkezett távirati jelentés szerint: Czin Manó terménykereskedő huszti lakása melletti irodájában álló nagy Wertkeim-szekrényét kifurták és abból 1200 korona készpénzt és 176 korona értékű ékszereket loptak el. A tettesek budapesti emberek lehettek, mert a helyszínen hagyott furó budapesti cégtől származik, az újságpapírosok pedig, melyekbe valószínűleg a szerszámok csomagolva voltak és amelyek a helyszínen maradtak, budapesten megjelenő újságok alkatrésze.

* **A betéti kamatláb önkényes leszállítása.** A kir. curia legutóbb hozott határozatával kimondotta, hogy noha a pénzintézeteknek a betét-könyvecskéikbe felfelt határozatok szerint jogában áll a betétek kamatlábát hirdetményileg közléteendő harminc napos felmondással leszállítani, az így történt leszállítás nem terjed ki azon betevőre nézve, akivel a betét kamatozására nézve külön megegyezés történt.

* **A vészfék.** Wekerle Sándor miniszterelnök és Szerényi József államtitkár tegnap Petrosénybe utaztak. Az egész uton, nagy térképekkel felszerelve, a bányakérdésekről tárgyalt a miniszterelnök és Szerényi államtitkár a velük levő vasuti közgekkel. A tárgyalást azonban ismételtelen kellemetlen baleset szakította meg. — Még az ut elején, Mezőtúr táján történt, hogy a vonat a nyílt pályán hirtelen megállt. — Oriási volt a rémület, a vonatot kísérő magasrangú vasuti tisztviselők fejezsztve szaladgáltak, de csak annyit tudtak megállapítani, hogy a vészféket húzta meg valaki. Hogy ki és miért, az nem derült ki. A vonat folytatta útját, — két mozdony volt előtte, hogy legalább most ne kényszerüljön, mikor miniszterelnököt visz, mindez azonban nem használt. A vészfék-est Arad közelében megismétlődött. Ujra nyílt pályán állott meg a vonat, most már valóságos pánik tört ki az utasok között. Végigjártak minden kocsit, de sehol nem találtak meghúzott vészféket, noha bizonyos volt, hogy a vonatot vészfék állította meg. Erre a féket vizsgálták sorra és a jelenlévő fűtőházi főnök konstataulta végre, hogy a vészfék rossz, megtörténik vele, hogy magától működni kezd. A vonat erre folytatta útját.

* **Rác Károly zeneestélye.** Rác Károly kedvelt zenekarával ma, szombaton este a Hungária-kávéházban zeneestélyt rendez. Rác Károly zenekara ez alkalommal előadja az összes zenei ujdonságokat.

* **Egy fiatal nászutas pár Velenében** mindig gondol arra, hogy valami szép emléket hozzon övének a csoda szép tengerparti városkából. Igen kedves mozaik dísz tárgyakat, többnyire ékszereműeket. Magyarország nagyobb városaiban, sőt a külföldön is, nagyon divatosak ma már ezek a legmodernebb ékszerek: az „antik stílus” gyűrűk, broschok, csüngők, függők, mancsott gombok és nyakkendőtűk, stb. Az intelligens közönség különösen nagyon kedveli ezeket, mert nem közönséges dolgok s éppen ez teheti érdekessé azon urat, vagy hölgyet, akinek szép érzéke és műizlése van az ilyen ékszerek viseléséhez. Debrecenben most Szőke Dániel fiatal, törekvő ékszerész és műtővs, egy pár napig tartó minta kiállítást rendez, az e fajta és saját kezűleg aranyból és ezüstből készített „antik stílus” ékszereiből. Megtekinthető Aczél Henrik helybéli fűtő papirkereskedő kirakatában. Felvilágosítás készséggel nyújt a tulajdonos. Munkácsy-utca 32. sz.

* **Virág és tájkép festő minta,** több ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg kölcsön is kapható. Legjobb aranytöltő-tollak, valódi angol s solingeni zsebkések nagy választékban Thaisz Arthur papir-nagykereskedésében, a Bika-szálloda mellett.

* **Puritas szappan,** felséges fehér-rózsza illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jóna és Jóna drugériájában.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

TÁVIRATOK

Istenitélet.

Lemberg, július 17. Jusztina mellett óriási felhőszakadás volt ma. Valóságos Istenitélet volt az. Négy óráig tartott a felhőszakadás, mely valósággal elmosta a házakat. A patakok, folyók kiáradtak. Husz parasztesalád vagyonostól odaveszett.

Budapesti mérnök kalandja.

Mentona, jul. 17. Itt feltűnést kelt egy fiatal amerikai asszony szökése. A fiatal asszony férjével időzött itt és egy urral ismerkedett meg, aki mérnöknek nevezte magát Budapestről. A mérnök annyira megkedveltette magát a szép asszonnyal és olyan nagy befolyást gyakorolt rá, hogy az asszonyt rávette, hogy szökjék meg vele. A férj jelentést tett a rendőrségnél, mely miután megtudta, hogy a szökevények Ausztria felé vették útjukat, a szökésről az összes osztrák hatóságokat értesítette. A szökevények néhány napig Bécsben időztek és azóta nyomuk veszett.

Zmejánovits patriarcha lesz.

Bécs, július 17. Zmejánovits Gábor verseci gör. kel. szerb püspök ideérkezett; ő lesz az új patriarcha.

Az angol hajóraj az Adrián.

Fiume, július 17. Ma délután 5 órakor érkezett meg az angol, földközitengeri hajóraj a kikötőbe. A hajóraj tisztjei gróf Nákó Sándor kormányzónál voltak vacsorán. — Holnap a kormányzó ebédel az admirálisnál.

Az Eulenburg-ügy elnapolása.

Berlin, július 17. A mai tárgyaláson a főügyész maga indítványozta az elnapolást, mert a vádlott nem tud védekezni. A védők hozzájárultak az elnapoláshoz, a mi ellen azonban a vádlott tiltakozott. A törvényszék a tárgyalást elnapolta.

Mesterek a munkások ellen.

Budapest, július 17. A fővárosi asztalos-mesterek szervezkedtek és ma tudatták a meglepett munkásokkal, hogy az augusztus elsején lejárt kollektív-szerződést nem újítják meg és ha a munkások az általuk készített munkarendet nem fogadják el, kizárják valamennyit. A mesterek kivétel nélkül készek a kizárásra, mert ugyis rákattarra dolgoznak és készlet van bőven. A munkásokat lepte meg legjobban ez az érelyes fellépés, mert erre nem számítottak.

Nagy muzeumi lopás.

Pétervár, július 17. A muzeumban nagy érem és pénzlopásnak jöttek a nyomára. Az ellopott érték az 50.000 rubelt meghaladja. A tolvaj Lehmann Nikolaj muzeumi segéd, akit letartóztattak.

Fürstenberg hercegnő esküvője.

Prága, július 17. Fürstenberg Amália hercegnő esküvőjét Kocián volt Dragonyos főhadnaggyal megható jelenetek előzték meg. Az öreg hercegasszony, majd fia előbb a menyasszonyt, azután a vőlegényt kérelték, hogy mondjanak le egymásról, de hasztalan. Mikor a kápolnába indultak, az öreg hercegasszony sirva vetette magát a lánya és vőlegénye elé, de azok gyöngéden eltávolították és az esküvő megtörtént.

Körözött gróf.

Szombathely, jul. 17. A törvényszék körözött levelet adott ki Batthyány Ervin gróf ellen, aki sajtóperrei elől külföldre menekült.

A honvédelmi miniszter rendelete.

Az egy éves önkéntesekhez.

A honvédelmi miniszter észrevette, hogy egy évi önkéntesek, akik tanulmányaik folytatása céljából tényleges szolgálatuk elhalasztását kérték, figyelmen kívül hagyták a védőtörvényi utasítást I. rész 72. §-a 3. pontja második bekezdésének rendelkezését, mely szerint a jelzett célból tanulmányaiknak a lefolyt tanévben történt folytatását évenként szeptember 1-ig kell illetékes állomány-parancsnokságuknál beigazolniok.

E helyett az illetők csakis ennek a határidőnek lejártja és tényleges szolgálatra történt behívásuk után folyamodtak tényleges szolgálatuk elhalasztásáért és pedig annak beigazolása mellett, hogy tanulmányaik folytatása végett az új tanévre már beiratkoztak.

A honvédelmi miniszter, hogy ezen a bajon segítsen, ezt gondolta helyesnek:

Ez a szabályoknak meg nem felelő eljárás, mely egyrészt a beiratási határidők késő volta, másrészt a még szükségessé váló hivatalos levelezések lebonyolítása folytán, az ily kérések eldöntését minden bizonynyal késleltette, elmulasztotta, ha az egy évi önkéntesek besoroztatásuk alkalmával tanulmányaik folytatásának az előirt módon való beigazolás tekintetében részletes kioktatásban részesülnek.

A mennyiben pedig oly egy évi önkéntesek kérik tényleges szolgálatuk elhalasztását, akik besoroztatásuk alkalmával valamely 8 osztályu középiskola utolsó évfolyamát látogatván, csakis utólag, a szóban forgó tanintézetnek elvégzése után részesítettek az egy évi önkéntesi kedvezményben, az illetők az érettségi (osztály) bizonyítvány bemutatása mellett tartoznak bejelenteni, hogy tanulmányaikat valamely magasabb tanintézetben folytatni óhajtják.

Ezeknek az újabb tanulmányoknak tényleges megkezdését a szabadságolás első évében nem kell beigazolni.

Saját termésű, befőzni
való és asztali csemege
SPANYOL MEGGY
kapható
Csanak József
kereskedésében.

HIREK

Felhőszakadás. Lippáról jelentik: Hosszu ideig tartó szárazság után a szomszédos Baraczká és Györök községek határában tegnap délután óriási záporosó volt, amelyet felhőszakadás követett, amely egész órán át tartott. A hegyről rohamosan lefolyó víz a termőföldeket átáztatta és a szőlőkarókat elbördölte. A vizár oly rohamos volt, hogy néhány órára a vonatok közlekedése is megakadt. — Aradról táviratozzák: Tegnap délután és az egész éjjelen át kiadós esőzések voltak Aradon és környékén. Az eső erős viharral és égi háborúval kezdődött. A villám több helyen lecsapott. Az eső jó hatással volt a hegyaljai szőlőkre, melyek szépen fejlődnek.

Uj román bank. Aradról jelentik: Az arad megyei Butyln román községben Codru címen új román pénzüzet alakult 100,000 korona alaptőkével. Az intézet élén Magyar Traján áll.

A király nyaralása. Ischlből táviratozza tudósítónk: A király az idén szeptember 6—7-ig marad Ischlben, mire visszatér Bécsbe. Bécsben a király Erzsébet királyné halálának évfordulójáig marad és szeptember közepe táján a nagy császárgyakorlatokra Magyarországra utazik.

A jég szekrény vége. Ezt jósolja meg egy belga feltaláló, Hiselaire Izidor, a ki módot talált arra, hogyan lehet élelmiszereket jeg nélkül, kémiai szerekkel a romlástól megóvni. Az élelmiszereket beleteszi egy légmentes kamarába, a hol egy ott elhelyezett pasztillából gázok fejlődnek, melyek vékony réteggel vonják be az élelmiszerek felületét. Ha aztán az élelmiszerek kikerülnek a kamrából, az a réteg megóvja őket a romlástól. Főzésnél vagy sütésnél ez a réteg eltűnik aztán. Különösen húst, vaját és tejet lehet ilyenformán konzerválni.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón
kiált a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

CSARNOK.

Első szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Valahogy a véletlen a kezére játszott. Néhány héttel a mulatság után délutáni kávéját fogyasztotta a kávéház asztalánál Máltai, mikor észrevette, hogy Olga egészen egyedül, kísérő nélkül halad az utcán. Egy pillanatig sem habozott. Othagyta a kávéházat, a kínálózó kártya-partit, sietett Olga után.

Esőre hajló idő volt. Hirtelen, szél, por támadt és sötét, fekete felhők borultak a kis város felé.

Máltai hirtelen, váratlanul Olga mellett termett.

— Nem haragszik rám?
— En, miért?
— A mulatság óta nem találkoztunk. Nem is láttam az utcán. Ebből következtetem.

— Kedves mama nem akarja, hogy az ön társaságát elfogadjam. Igazán nem tudom megérteni, hogy miért. En önt udvarias, előzékeny s mindennek felett finom uri embernek ismerem.

— Ön tehát, édes Olga, nem haragszik rám?

— Sőt ellenkezőleg.

— Köszönöm! Látja, én hasonló, sőt mi több, még nagyobb rokonszenvvel viseltetem maga iránt. Azóta, hogy a mulatságon találkoztunk, nyugalmam sem volt. Minden percben, minden pillanatban magára, egyedül csak magára gondoltam. Elképzeltem, hogy milyen nagyon boldogok lehetnénk mi együtt s hogy milyen könnyen s milyen gyorsan meg lehetne ezt a boldogságot szerezni.

— Igazán? Hogyan?

— Ha a feleségem lenne.

— No lássa. Ezt sem a mama, sem a bácsi nem akarják.

— Volt róla szó?

— No igen, a mulatság után, egy-két elejtett szóból tudtam meg.

— Ők is beleegyeznének.

— Hogyan?

— Akarja tudni?

— Igen.

— Hát akkor, édes Olga, szenteljen nekem tíz percet. Igaz, hogy kellemetlen az idő, de éppen jó arra, hogy az emberek ne törődjenek velünk. Mégis akadáhat valaki, a ki előtt feltűnik együttlétünk. Azt ajánlanám, menjünk a vasúti állomás felé vezető fasorba. Elmondok mindent.

— Nem! Nem! Azt nem tehetem, sietnem kell haza.

— Néhány percről van szó és én egy nagy titkot is akarok közölni magával.

— És az?

— A kedves mamájáról s ezzel kapcsolatosan az ő boldogságáról van szó. Be akarom magának bizonyítani, hogy én a legnagyobb szeretettel gondolkodom kedves mamájára is s hogy az érdekében mit tettem.

Ezzel sikerült is az Olga kíváncsiságát felébreszteni s a kedves leány ment vele tovább, hogy meghallgassa Máltait. De csak azért, mert édes anyjáról, az ő drága mamukája jövőjéről s jólétéről volt szó.

(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Július 17.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel drágább árak mellett elkelt (60 kilogrammonként) 25,000 mm. buza.

Rozs 10—15, zab 5, tengeri 5—10 fillérrel emelkedett.

A határidő-üzlet.

Javult amerikai jegyzések, valamint a spekulatív véleményvásárlásai folytán szilárd volt az irányzat a határidőüzletben. Az árak 10—20 fillérrel emelkedtek.

A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza május	—	—
Buza október	1162	1118—1116
Rozs máj.	—	—
Rozs októberre	931	940—937
Zab októberre	840	836—840
Tengeri július	763	765—763
Teng. aug.	766	768—765
Tengeri május 1909	724	737—733

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén külföldi jegyzések nyomán nyugodt volt az irányzat. A forgalomban került értékek árfolyamai lemorzsolódtak.

A forgalom csekély volt.

A volt Szeredy-féle Zenélő-órához cimzett ✘ vendéglőben 1908. július 18-án SZOMBATON Meggy-estét

rendezek.

Kitűnő vacsora, borju-pörkölt, turós-csusza. — Egy üveg jó hegyi, érmelléki bor 75 kr. — Első rendű

ZENEKAR
közreműködése.

Gondoskodtam arról, hogy a t. vendégem kellemes szórakozást találjanak.

Neumayer J.-né,
Homokkert-u. 125.

Eladó birtok.

Szabolcs megyében 2542 magyar hold, mintaszerűen kezelve, erdővel, épületekkel. Allattenyésztésre kiválóan alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad.

Balogh Ferencz,

vezérigazgató

Nyir-Bátor.

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL

Csipke- és színes

napernyő

leszállított árban!!

mesés olcsón kapható

Szépe Lajosnál

Kossuth-utca 5.

Borduros mosó áruk
Legnagyobb választékban.

Pongyola remek választékban 5 frt. **Halmágyinál.**

Nagy Lajos
Irodájából Csapó utca 13. szám.
Kut-u. 138. sz. ház jutányosan megvehető.
Tégla épület, cseréppel fedve. az eleje teljesen új szép magas épület. Az utcai lakás áll egy szoba, konyha, spájz, az udvarban pedig egy szob. konyha és egy udvari szoba, világs és sötét pince, jó vizű kut. 1722

Eladó a Bercsényi-u. 61. sz. ház.
A tulajdonos elhalálása folytán 3800 frtért megkapható. Aki előbb hozza a felépítést az a ház. Kapni kell a kedvező alkalmon. Értekezni lehet és a elölleget felveszi a NAGY LAJOS első debreceni adásvételt hirdető és közvetítő irodája Csapó-u. 13. szám. 1721

Dr. Popper Mór
ügyvédi irodáját
Verbóczy-u. 6. sz. alá
helyezte át.

Donogán és Somossy
Debrecen, kistompiombazár.
Menyasszonyi kelengye.
 Szőnyeg- és divataruház.
Fürdőköpenyek, uszóruhák
Gyapju- és plüsch
utazó plaidek
!! Óriási raktára !!

 Idel pergetésű teljesen érott
csemege méz
84 fok cukortartalommal
1 kiló 2 kor. 60 fill. üveggel együtt.
Az üvegeért 60 fillér vissza.
HUNGÁRIA méhészeti telep
Debrecen.
Városi raktár Arany János-u. 2. Földszint 4.

Mielőtt személyi, jelzálog- v. építési
kölesőm
íránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust.
Meller L. Egyed
Budapest, IX. Lónyai utca 7. szám.
Telefon-interurban 46-31.

Az
Ott Károly at.
cég áruháza
Kossuth-utca, városháza alatt,
felepszik.
A raktáron levő
ruhaszövetek, delinek, szerbvásznak, napernyők, csipkék, női gallérok és övek, férfi-ingek és nyakkendők és kézimunka hozzávalók
nagy árleszállítással
lesznek elárusítva.

Eladó hízoló elhalálózás miatt
jutányos árban a vágóhid háta megett, a Némethi Mihály ur tulajdona, nagy telek, 2 akollal, 3 cserepes színnel és egy szoba konyhás lakással. 4 ezer frtért megkapható. Bővebb felvilágosítást nyújt a Nagy Lajos irodája Csapó utca 13. 1720

Halmágyi Sámuel

női divat-áruházában,
Debrecen,
Piac-u., főpostával szembe.
Idény előre haladottsága és tulhalmozott raktár miatt nagy

Occasió eladást

rendez
folyó hó 11-től 30-ig.
Utazó aljak frt. 3.50 től
Utazó cestümök 9.25 "
Pongyolák 5.— "
Batiszt bluzok 3.75 "
Vászon ruhák 12.— "
Uti felöltők 5.— "
Utazó gallérok 6.— "
Selyem blousok 5.— "
Rendkívül olcsó Occasió árak!

EGYÉVES ÖNKÉNTES URAK!

bármely fegyvernemhez,
szabályszerűen és elegánsan
szereltetnek fel;

Prelovsky András

katonai és polgári szabó üzletében
Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

ORAIM! Ki volna hajandó 40 koronát kölcsönözni 1-éig számaözvegynek, az irjon post-restant főpostára „szalmaözvegy címen.

AJANLAT.

EGY csinosan butorozott szoba kiadó, nyanyott bent étkezésre jó házi koszt kapható. Szent-Anna utca 58. sz. 9318

NEGYEDÉVES gépészmérnök hallgató algebra, geometria és ábrázolóólból, elkészít pótvizsgára. Vigkedvü Mihály-utca 33. 9318

KIADO LAKÁS. 4 szoba, előszoba stb. aug. 1-től Darabos utca 9. 9302

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYAKÖTO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Bonyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

ELEGANSAN butorozott utcai szoba kiadó. Szent-Anna utca 5. sz. 9281

KÉZI és lada bőröndök (kofferek), utóbbiakban könnyűre kikészített tüzmentesek is. — Markbreit bőröndgyárában Hatvan utca 5, Nagytemplom közelében. Javítások elfogadtnak. 9244

Tetőcserép a legjobb és legerősebb, többféle nagyságban és kivitelben legolcsóbban Fülöp mészkereskedőnél Homokkert-utca 121.

ANGOL zefir bluzok mérték után és a raktári divatosbluzok, kötények és nyári szoknyák nagy választékban jutányosan beszerezhetők Márton Gyula rövid áru üzletében Főter 9. Bika-szálloda mellett. Harisnya kötést és fejelést elvállal.

KIADO LAKÁS. Két szép utcai szoba, egy ugvári szoba, konyha, speiz és pince minden órában kiadó. Bővebbet Bleier Sandornál, Teleki utca 68., ahol a lakás megtekinthető. 9248

TÖZIFA, cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsiaként, ölenként vagy felvágva kisiban és nagyban kapható Hegedüs Emilnél Miklós-u. 7. szám. 9057

PEHERNEMŐ himzés, monogramm, gombjukkarrást elvállalok. Kigyó utca 39. 9319

KÉT szoba, konyha stb. kiadó József kir. hg. utca 11. 9323

KIADO 4 szobás utcai lakás, van szép udvar és jó víz Nap utca 5. sz. 9325

KERESLET.

GYAKORLOTT gépész nyári cséplésre felvétetik Bethlen utca 48. Lacka Lászlónál. 9158

JOL főző mindenek oseléd kerestetik vidékre. Csapó utca 31. 9316

ÜGYES fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik Kertész Miklós üzletébe Csapó-utca. 9298

FŐKÉS Zsigmond fűszer-, vas- és vegyes üzletében Hajduszoboszlón egy fiatal segéd és egy tanuló azonnal felvétetik. 8900

KÉZMŰ- és divatárú kereskedő segéd, jó eladó és portál rendező felvétetik Ezry Adófnál Hajduszoboszlón. 9309

VÉTELRE esetleg bérlésre keresek három szoba, előszoba és szükséges helyiségekkel bíró, egészséges, jó, lehetőleg új házat. Atánlatokat ár, utca, házszám megjelöléssel, részletes leirással kérem. Cim a kiadóban. 9320

KERESKEDELMI alkalmazott vagy kereskedelmi iskolát végzett fiatal ember szállítási hivatalba felvétetik. Ki szállítási dolgokban járta-sággal bír, előnyben részesül. Rosenberg Albert Özevegy és Fia cégnél. 9300

GYAKORNOKNAK jóirású fiatal ember felvétetik a Központi Banknál (Piac-u. 65.) 9328

KERESKEDELMI végzett leány alkalmazást nyerhet irodámban, sajátkezűleg irt ajánlatok benyújtandók Katz Jakabhoz Arany János-utca d. e. 7-9-ig. d. u. 2-5-ig. Ugyanott egy 13-14 éves polgárleány mint küldőne alkalmazást nyerhet. 9330

EGY fiatal ügyes fűszer kereskedő segéd állandó alkalmazást keres. Szíves megkeresést kér Hadházy Ferenc Hajduhadház, Templom utca 322. 9326

VAS kereskedésbe tanuló felvétetik 14 éves fiú Kovács Gyulánál Bika szálloda mellett. 9322

ÜGYES elárnsítónő 50 korona ovadékkal felvétetik 40 kor. fizetésre. Cim a kiadóban. 9329

KÖNYVELŐNŐ, ki szép írással rendelkezik, felvétetik Leichtmann Adolfnál városi bérház. 9331

ELADÁS.

ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. Gyárnak is alkalmas nagy hely.

A MACSÓN két nyilas tanyaföld, gazdasági épületekkel együtt eladó, értekezhetni Pereces utca 22. 9206

HOMOKKERT I. járás, szőlő és ház vasúthoz közel eladó. Cim a kiadóban. 9202

CSAPO utca 79. számú ház eladó esetleg kiadó Kölesönös Segélyző egyletben. 9296

ELADÓ elköltözés miatt jövedelmező sarokház piachoz közel. Meszena utca 2. 9321

BIZTOS MEGELHETES! Szerény igényű .csa ládnak igen megfelelő fűszerüzlet Atilla-tér 2. szám alatt július 20-áig azonnal eladó.

ELADO vagy kiadó az Ujféldön, a szoboszlói utcán, közel a városhoz 3 nyilas kitűnő föld. Tulajdonos: Nap utca 5. 9324

EGY jó karban levő kerékpár eladó Mester-u. 50. szám alatt. 9333

Legjobb órák,
legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Lakás változtatás.**Erdődy Lajos**

építési vállalkozó — lakását
Hadházi-ut 28. szám alá

(Vilmos laktanya-ut)

helyezte át ideiglenesen.
Telefon szám 99.

621—1908. vk, sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni királyi járásbírósnak V 676/4 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sarkadi Sándor részére Végh István és neje debreceni lakosoktól 400 kor. tőke, ennek 1908. jan. 3. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 126 kor. 96 fill. perkölttség erejéig 1908 évi március 21-én bíróság felülfozlalt és 642 kor. becsült butorok és egyéb ingóságok 1908. július hó 20-án délután 3 órakor kezdetét veendő és Debrecenben, Honvéd utca 60. szám alatt, ugyanakkor Wéisenberg Vilmos 110 k. s. j. i. köv. kielég. is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1908. jun. 19.

Bodogh Zsigmond,
bírói kiküldött.

Haszonbérlet.

Érsemjén község határában, Barantó állomástól kocsin egy negyed órányira, Érmihályfalvától 20 percnnyire

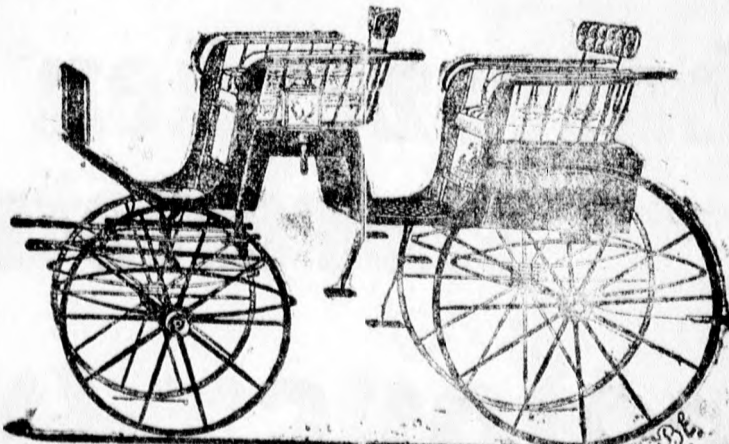
462 magyar hold birtok,

20 hold dohány engedélylyel, 9 hold termő szőlővel, kellő gazdasági épületekkel haszonbérbe adó esetleg eladó. Bővebb értesítést ad

Dr. Balázs Bertalan ügyvéd
Debrecen, Batthyány-utca 18. szám alatt.

Fábián László

kocsigyártó
Debrecen, Hatvan-utca 61. sz.

raktáron tart mindennemű saját gyártmányu

uri hintó- és hajtó kocsikat
Régi kocsikat becserél.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. Javításokat elfogad.